
Katedra Literatury Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Biuletyn Polonistyczny 4/11, 33-41

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

II. K A T E D R Y P O L O N I S T Y C Z N E
S Z K Ó Ł W Y Ż S Z Y C H

KATEDRA LITERATURY POLSKIEJ UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
(por. Biuletyn Polonistyczny, zesz.7, s. 19 - 30)

P r a c e n a u k o w e p r a c o w n i k ó w K a t e d r y
Samodzielni pracownicy naukowí

Doc. Franciszek B i e l a k w b.r. akad. oddał do druku pracę pt. "Lata nauki Stanisława Windakiewicza" (do Księgi pamiątkowej ku czci prof. St. Pigońia).

W opracowaniu znajduje się:

1. Maciej Szukiewicz (hasło do "Dwustu lat literatury polskiej")
2. Dzieje filologii polskiej i początki literaturoznawstwa w XVII w. (do "Historii nauki polskiej w zarysie")
3. Dzieje Katedry Historii Literatury Polskiej U.J. (1849-1871)
4. (Wraz z Jadwigą Mikulską:) Korespondencja Adama Asnyka (1854-1897).

Prof. Maria D ł u s k a zajmuje się wykończeniem i przygotowaniem do druku większej pracy z zakresu teorii wiersza. Będzie to książka pt. "Próba teorii wiersza polskiego", o rozmiarze 12 do 15 ark. druku. Druk tej książki rozpocznie się prawdopodobnie już w bieżącym roku kalendarzowym.

Doc. Juliusz K i j a s prowadzi w dalszym ciągu studia nad powieścią historyczną w Polsce, ostatnio nad Michałem Czajkowskim. Po ogłoszonej w r. 1959 pracy "Czajkowski pod urokiem Mickiewicza" i artykule informacyjnym "Nowe dane do życia i twórczości Czajkowskiego" ("Ruch Literacki", nr 1-2) znajdują się w druku dwa artykuły: "O autorstwo "Kozaczyzny w Turcji" (Księga pamiątkowa ku czci prof. St. Pigońia) i "Bośnia" - nieznaną powieść historyczną Czajkowskiego" ("Pamiętnik Słowiański").

Obok Czajkowskiego przedmiotem badań jest nadal Sienkiewicz. W najbliższym czasie rozpocznie się zbieranie materiałów do pracy "Źródła historyczne "Krzyżaków", które to studium będzie kontynuacją dawnych badań nad źródłami "Trylogii".

Z pogranicza badań historycznoliterackich i dydaktycznych pochodzi "Potop", tomik 5 Biblioteki Analiz Literackich, PZWS 1960.

Drugi nurt zainteresowań doc. Kijasa to zagadnienia ściśle dydaktyczne. Oddano do druku w "Polonistyce" dwa artykuły z tej dziedziny - "O ówioneniach kompozycyjnych i redakcyjnych w praktyce szkolnej", a bardziej historyczny szkic "Organizacja ruchu metodycznego w zakresie nauczania języka polskiego w dwudziestoleciu międzywojennym" odesłany został ostatnio również do "Polonistyki".

Z aktualnych prac zespołowych, związanych z bliskim jubileuszem Uniwersytetu Jagiellońskiego, wymienić należy 2-arkuszową pracę "Katedra Historii Literatury Polskiej UJ w okresie Tarnowskiego (1871-1909)", na ukończeniu. Jeden jej rozdział, pt. "Jak Chrzanowski został następcą Tarnowskiego na Uniwersytecie Jagiellońskim", ukaże się w nr 5 "Ruchu Literackiego".

Prof. Wacław K u b a c k i ogłosił w b.r. akad. następujące prace:

1. Religia smutku ("Smutno mi Boże") - "Przegląd Humanistyczny" 1960, nr 4-5
2. "Popas w Upicie" - "Ruch Literacki" 1960, nr 1-2
3. Leonard (o "Nieboskiej Komedii") - "Ruch Literacki" 1960, nr 3
4. Miscellanea Miokiewiczowskie. "Nowa Kultura" 1960, nr 6 i nr 36
5. Od Szekspira do Hemingwaya. "Teatr" 1960, nr 22
6. Das Werk Julius Słowackis und seine Bedeutung für die polnische Literatur. "Zeitschrift für Slawistik", Berlin 1960, Band V, Heft 4.

Prace naukowe prof. Henryka M a r k i e w i o z a koncentrują się na teorii literatury oraz dziejach nauki o literaturze w Polsce.

Prof. H. Markiewicz opublikował ostatnio następujące prace z tego zakresu:

1. Teoria badań literackich w Polsce. Wypisy (z komentarzem i aneksem bio-bibliograficznym). 2 t. Kraków 1960
2. Teoria prądu literackiego (Księga Zjazdu Polonistów 1958)
3. Wybór pism krytycznoliterackich P. Chmielowskiego. 2 t. Warszawa 1961.

W druku:

1. Evaluation in the study of Literature. (Księga konferencji w sprawach poetyki)

2. Fikoja w dziele literackim a jego wartość poznawcza ("Studia Filozoficzne")

3. Granice literatury ("Kultura i Społeczeństwo").

Ponadto prof. Markiewicz opublikował następujące prace z historii literatury:

1. Wstęp do "Popiołów" S. Żeromskiego

2. Literatura polska 1864 - 1890 (Historia Polski, t. III, Warszawa 1960, makietą).

Prof. Mieczysław P i s z c z k o w s k i prowadzi od szeregu lat studia nad zagadnieniami wiejskimi w literaturze polskiej. Oprócz studiów i artykułów, dotyczących tej kwestii, drukowanych w czasopiśmie, ogłosił w ostatnich latach obszerniejsze prace monograficzne: 1) "Wieś w literaturze polskiego Renesansu", Kraków 1959, oraz 2) "Zagadnienia wiejskie w literaturze polskiego Oświecenia". Część pierwsza, Kraków 1960. Książka obejmuje literaturę "stanisławowską" strictly sensu i sentymentalizm do czasów Sejmu Wielkiego. Część druga "Zagadnień wiejskich w literaturze polskiego Oświecenia" jest zgłoszona do druku w Pracach Komisji Historycznoliterackiej PAN, Oddział w Krakowie (maszynopis gotowy do publikacji). Książka obejmuje literaturę sohyłku Rzeczypospolitej oraz porozbiorową fazę Oświecenia.

W przygotowaniu: "Zagadnienia wiejskie w literaturze barokowej".

W redakcji "Pamiętnika Literackiego" złożona rozprawa "Zagadnienia wiejskie w twórczości Słowackiego".

W druku studium "Uwagi o lamentach chłopskich" (Księga pamiątkowa ku czci prof. St. Pigońa).

Drugą dziedziną badań prof. Piszczkowskiego jest literatura Oświecenia oraz żywotność jej tradycji w twórczości literackiej XIX w. Ogłosił kilka drobniejszych prac o Bohomolcu, Naruszewiczu, Krasińskim, Trembeckim, Książninie, a ostatnio zajął się kwestią oddziaływania literatury Oświecenia na Słowackiego (referat wygłoszony na Sesji Naukowej 25 - 28 listopada 1959), na Godebskiego ("Przy lekturze poezji C. Godebskiego", "Ruch Literacki", nr 1-2) oraz na Fredrę ("Fredro a literatura Oświecenia", kończy się druk w "Zeszytach Naukowym Uniwersytetu Jagiellońskiego").

Wreszcie trzeci krąg zagadnień interesujących prof. Piszczkowskiego to pogranicze stylistyki i językoznawstwa. Ostatnia praca z tego zakresu pt. "O niektórych tradycjach literackich stylu A. Mickiewicza" została przesłana do Księgi pamiątkowej W. Doroszewskiego. Z seminarium prof. Piszczkowskiego wyszła praca magisterska Władysława Hendzla pt. "Funkcja nazw osobowych i miejscowych w Monitorze" (fragmenty ukażą się w czasopiśmie "Onomastica").

Zast. prof. J ó z e f S p y t k o w s k i przygotował do druku w b.r. akad. następujące prace:

1. Studium historii literatury polskiej w Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1910-1945

2. Recenzja książki Z. Falkowskiego "Przed wszystkim Sienkiewicz" (odesłana do red. "Pamiętnika Literackiego").

W przygotowaniu pozostają:

1. Polska poezja robotnicza w latach 1878-1890

2. Recenzja 13 numerów "Literatury Ludowej" - dla red. "Ruchu Literackiego"

3. Recenzje książek o Sienkiewiczu A. Stawara i J. Kulczyckiej-Saloni - dla red. "Ruchu Literackiego".

Ponadto prof. Spytkowski wygłosił ostatnio odczyty:

1) "Kazimierz Gliński". Komisja Historii Literatury PAN, Kraków (9 I 1961) i 2) "Konopnicka wobec pozytywizmu i modernizmu". Oddział Tow. Liter. im. A. Mickiewicza w Warszawie (20 II 1961).

Doc. Tadeusz U l e w i c z prowadzi badania nad literaturą staropolską. W r. 1961 przygotowuje następujące prace:

Oddane do składania lub przygotowane do druku:

1. Zagadnienie sarmatyzmu w kulturze i literaturze polskiej (problematyka ogólna i zarys historyczny). "Recherche Slavistique" 1961

2. Wydanie "Odprawy posłów greckich" J. Kochanowskiego wraz z komentarzem i zwięzłą monografią utworu (pomyślana jako wstęp) w ramach Biblioteki Narodowej

3. Z zagadnień i zagadek "Odprawy posłów greckich". I. Geneza tragedii

4. "Epitaphium Cretoovii", czyli najdawniejszy wiersz drukowany Jana Kochanowskiego. Księga pamiątkowa ku czci prof. St. Pigonia

5. Na śladach Lidii Padewskiej (nowa możliwość i próba rozwiązania zagadki).

B. W opracowaniu:

1. Zarys dziejów Katedry Historii Literatury Polskiej UJ
2. Z zagadnień stosunków literackich polsko-włoskich, cz. I.

C. Redaguje (obie pozycje powinny być przygotowane redakcyjnie do końca br.):

1. Opracowania zbiorowe, monograficzne, dziejów Katedry Historii Literatury Polskiej UJ (ok. 11 ark.); autorzy: M. Chamcówna, K. Lewicki, Fr. Bielik, J. Kijas, J. Spytkowski

2. Bibliografia prac Aleksandra Brücknera (ok. 30 ark.) w opracowaniu Wł. Berbelickiego i Fr. Kleszcza. - Por. sprawozdanie w "Ruchu Literackim" 1960, nr 1-2, s. 60-64.

Prof. Kazimierz Wyka skupia swoje aktualne badania wokół trzech ośrodków tematycznych: A. Ukończenie i doprowadzenie do druku zespołu studiów składających się na monografię "Pana Tadeusza"; B. Kontynuacja studiów skupiających się wokół problematyki Młodej Polski, a stanowiących wstępne ogniwo pracy nad podręcznikiem uniwersyteckim owego okresu; C. Opracowanie na tle twórczości okupacyjnej oraz edycja krytyczna wszystkich ocalałych pism Krzysztofa Baczyńskiego (1921-1944). Dwa pierwsze z wymienionych zakresów pokrywają się zasadniczo z badaniami przedstawionymi w planie naukowym Instytutu Badań Literackich PAN, zakres trzeci stanowi indywidualny wysiłek naukowy. Prowadzone od szeregu lat studia nad Fredrą ulegają przełożeniu na czas późniejszy, tak ze względu na konieczność skupienia się na zagadnieniach podręcznika okresu Młodej Polski, jak też ze względu na nowe znaleziska materiałowo-archiwalne, których publikacja przez odkrywcę (prof. St. Pigoń) umożliwi dopiero planowane podjęcie monografii Fredry.

A. Prace ukończone:

1. Birbante-Rokka - "Język Polski" 1960
2. Kariera burzanu - Księga pamiątkowa ku czci prof. St. Pigoń (w druku)
3. Kształtowanie burzy - Księga pamiątkowa ku czci prof.

R. Pollaka.

W opracowaniu:

1. Składniki heroikomiczne "Pana Tadeusza"
2. Herbowe zabawy w "Panu Tadeuszu"
3. Rozumienie historii.

B. Prace ukończone:

1. Charakterystyka okresu Młodej Polski - "Dwieście lat literatury polskiej"
2. Programy, syntezy i polemiki okresu Młodej Polski. - iw.

C. Prace ukończone:

1. K.K. Baczyński: Utwory zebrane (wstęp, oprac. edytorskie wspólnie z A. Kmita-Piorunową, razem ok. 1100 str.) - Wydawnictwo Literackie, Kraków 1961
2. Twórczość K.K. Baczyńskiego (monografia, ok. 130 str.) - Wydawnictwo Literackie, Kraków 1961

W opracowaniu:

1. Słowa-klucze - "Zagadnienia Rodzajów Literackich".

Pomocniczy pracownicy nauki

St. asyst. Tadeusz B u j n i o k i wykonuje pod kierunkiem prof. H. Markiewicza pracę doktorską pt. "Nowelistyka Henryka Sienkiewicza". W związku z przygotowywaną pracą doktorską powstały następujące artykuły:

1. Mała Trylogia Henryka Sienkiewicza (złóż. do druku w "Zeszytach Naukowych UJ")
2. Jeszcze jedno źródło "Potopu" (złóż. do druku w "Ruchu Literackim").

W przygotowaniu pozostaje rozprawa o tendencyjnych elementach "Humoresek z teki Worszyły".

Ponadto wspólnie ze st. asyst. Marianem Stępnem prowadzi prace badawcze nad lewicową krytyką literacką dwudziestolecia. Z tego zakresu zostały wspólnie ogłoszone prace:

1. Kształtowanie się programu literatury proletariackiej - "Życie Literackie" 1959, nr 49
2. Kształtowanie się marksistowskiej krytyki literackiej w czasopiśmie: Kultura Robotnicza, Nowa Kultura, Dźwignia i Miesięcznik Literacki - "Ruch Literacki" 1960, nr 1-2
3. Krytyka poetycka w/w czasopiśmie - (złóż. do druku w "Ruchu Literackim").

St. asyst. Stanisław E i l e kontynuuje prace nad twórczością Stefana Żeromskiego. Obecnie wykonuje rozprawę doktorską pt. "Recepcja społeczna twórczości Żeromskiego" (pod kierunkiem prof. H. Markiewicza).

Ogłosił drukiem:

1. Kalendarz życia i twórczości Stefana Żeromskiego (opr. wspólnie ze Stanisławem Kasztelowiczem) - Wydawnictwo Literackie, Kraków 1961

2. Wspomnienia o Stefanie Żeromskim (wybór, opracowanie i przypisy) - Czytelnik, Warszawa 1961.

Adiunkt Stanisław G r z e s z c z u k prowadzi prace nad literaturą staropolską.

Ogłosił drukiem:

1. Ideologia i źródła sejmowe "Rozmowy plebana z ziemianinem" Łukasza Opalińskiego - "Pamiętnik Literacki" 1960, z.4

2. Kraszewski a Kadłubek, czyli o walce kleru o władzę w Polsce w powieści pt. "Stach z Konar" - "Wiadomości Historyczne" 1960, Wrocław 1961, z. 5-6.

W druku:

1. O "Satyrach" Krzysztofa Opalińskiego. Próba syntezy - Studia Staropolskie

2. Sporne i niesporne problemy bibliografii Biernata z Lublina - Księga pamiątkowa ku czci prof. St. Pigonia.

Gotowe do druku:

1. A. Naruszewicz: Satyry (wstęp, komentarz, opracowanie filologiczne tekstu dla Bibl. Narodowej).

St. asystent Adam J a r o s z kontynuuje swe badania nad staropolszczyzną, a mianowicie pracuje nad rozprawą o korespondencji D. Naborowskiego, O. Karmanowskiego i świeżo znalezionych listach S. Rysińskiego. Zbiera materiał do rozprawy o staropolskiej efemerycznej gazecie drukowanej. Podejmuje próbę, na podstawie materiałów rękopiśmiennych K. Badeckiego, powiększenia listy owych gazetek oraz sporządzenia ich wstępnej systematyki.

Po ostatnio publikowanych przyczynkach do twórczości Żeromskiego (1960, 1961) zamierza się zająć sprawą zainteresowania Żeromskiego procesem J. Borowskiej. Zbiera materiały do problemu: Żeromski w galicyjskich czasopismach i periodykach socjalistycznych. Gotowe do druku: cz. I rozprawy o "Dumie". Źródła historyczne do Prologu i Epilogu, oraz artykuł o publicystyce E. Haeckera (ref. na zebraniu nauk. Tow. Miłośników Zabytków Krakowa).

Pracuje nad artykułem o "Hrabinie Cosel" J.I. Kraszewskiego, o problemach językowo-edytorskich oraz historycznoliterackich (część wchodzi jako posłowie do powieści wydawanej przez LSW).

St. asyst. Stanisław J a w o r s k i pracuje nad rozprawą doktorską pt. "Tadeusz Peiper - pisarz i teoretyk" (promotor: prof. H. Markiewicz).

W bliskim związku z powyższym pozostają następujące prace:

1. Krytyka literacka i artystyczna w "Zwrotnicy" (2 1/2 ark., w druku)
2. Metafora poetycka krakowskiej awangardy (w przygotowaniu).

St. asyst. Jacek K a j t o c h kontynuuje badania nad twórczością J. I. Kraszewskiego.

Ogłosił drukiem:

1. Spadkobiercy Filomatów (aresztowanie Kraszewskiego w r.1830) - "Ruch Literacki" 1960, nr 3.

W przygotowaniu:

1. Pierwsze "powieści stanisławowskie" J. I. Kraszewskiego (rozprawa doktorska pod kierunkiem prof. W. Kubackiego)
2. Artykuł: Skreślenia cenzury w powieściach Kraszewskiego (na podstawie archiwów wileńskich)
3. Przygotowanie redakcyjne "Powieści bez tytułu" Kraszewskiego (na podstawie autografu) dla Wyd. Literackiego
4. Przygotowanie redakcyjne "Diabła" Kraszewskiego dla Lud. Spółdz. Wydawniczej (wstęp i komentarz).

St. asyst. Marian K w a ś n y przygotowuje pod kierunkiem prof. W. Kubackiego rozprawę doktorską pt. "Praca Adama Mickiewicza nad kształtowaniem artystycznym "Dziadów" cz. III w świetle dochoowanych przekazów rękopiśmiennych".

St. bibliotekarz Stanisław S i e r o t w i ń s k i prowadzi dwukierunkowe prace badawcze: nad twórczością S. Goszoczyńskiego oraz nad literaturą konspiracyjną lat 1939-1944.

W pierwszym kręgu badawczym mieszczą się przygotowywane prace o Goszoczyńskim w Galicji oraz o liryce Goszoczyńskiego.

Z kręgu drugiego przygotowuje rozprawy o "Literackich oracowaniach konspiracyjnych z lat 1939-44" oraz o "Nowych elementach w poetyce utworów konspiracyjnych".

W druku:

1. Materiały do literatury krajowej w podziemiu 1939-44
2. O krakowskim konspiracyjnym "Miesięczniku Literackim"
3. Dzieje jednego konspiracyjnego konkursu literackiego.

St. asyst. Marian S t ę p i e ń opracowuje pod kierunkiem prof. H. Markiewicza rozprawę doktorską pt. "Twórczość literacka Narocy Żmichowskiej".

Z tego kręgu przygotował dwie prace:

1. Między "Pielgrzymem" a "Przeglądem Naukowym"
 2. Narocza Żmichowska wobec programu powieści tendencyjnej.
- Złożył do druku:

1. W sprawie chronologii powstania "Poganki i "Książki pamiątek".

Poza tym por. sprawozdanie T. Bujnickiego o wspólnym opracowywaniu tematów związanych z lewicową krytyką dwudziestolecia.

Adiunkt Tomasz W e i s s pracuje nad zagadnieniami antypozytywistycznego przełomu w kulturze i literaturze polskiej. Ponadto zajmuje się recepcją filozofii A. Schopenhauera w piśmiennictwie polskim lat 1880-1900.

Ostatnio złożył do druku następujące prace:

1. Fryderyk Nietzsche w piśmiennictwie polskim lat 1890-1914 (Prace Komisji Historycznoliterackiej PAN).
2. Rozprawę o J. A. Kisielewskim dla wydawnictwa "Dwieście lat literatury polskiej".

KATEDRA LITERATURY POLSKIEJ UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO
(por. Biuletyn Polonistyczny, zesz. 7, s. 31-40)

Stan organizacyjny

Przy katedrze powstał Zakład Literatury Śląskiej zorganizowany i kierowany przez prof. Bogdana Zakrzewskiego.

W b.r. akademickim prof. Stanisław Kolbuszewski wyjechał z wykładami do uniwersytetu w Montrealu, a dr Mieczysław Klimowicz jako stypendysta naukowy do Paryża.

W okresie sprawozdawczym uzyskali doktoraty:

Czesław Hernas: Polskie Hejnały. Studium z historii poezji melicznej. Promotor: prof. Wł. Floryan, recenzenci: prof. M. R. Mayenowa, prof. B. Nadolski.

Mieczysław Klimowicz: Początki romansu listownego w XVIII w. Czasy saskie. Promotor: prof. K. Wyka, recenzenci: prof. J. Krzyżanowski, prof. Z. Skwarczyński.